

XX. évfolyam, 22. szám, 2017

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XX. évfolyam, 22. szám, 2017

Megjelenik kéthetente
2017. november 8.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Pásztor Zsuzsanna
pasztor.zsuzsanna@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Gabonapiaci jelentés	4
Búza.....	4
Kukorica.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék jegyzése.....	7
Termelői és kikötői árak.....	11
Gabonapiaci információk.....	14
Olajnövény-piaci jelentés	16
Szójabab.....	16
Repcemag.....	16
Napraforgómag.....	17
Az olajmagok és származékaik jegyzése.....	19
Termelői és kikötői árak.....	23
Olajmagpiaci információk.....	25
A szójabab származékainak feldolgozó értékesítési és importára Magyarországon.....	25
Bioüzemanyag melléklet	27

Összefoglaló

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a búzát 156 dollár (*USD*)/tonnán jegyezték a legközelebbi lejáratra vonatkozóan november első napjaiban.

A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójából 2017. október 31-én vezették ki a takarmánykukorica 2017. novemberi jegyzését 45 ezer forint/tonna szinten.

A *Tallage* piacelemző vállalat szerint az Európai Unióban a szójabab termőterületének 14,5 százalékos növekedése miatt (977 ezer hektárra) az egy évvel korábbinál 5 százalékkal több, 2,6 millió tonna lehet az idei termés a hektáronkénti hozam 8 százalékos romlása ellenére (2,69 tonna/hektár).

Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint a feldolgozók átlagosan 129 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli áron értékesítették a full-fat szóját október utolsó hetében.

A *Tallage* szakértői először októberben közöltek a repce idei vetésterületére vonatkozó információkat. A prognózis szerint a folyó 2017/2018. évi szezonhoz hasonlóan 6,7 millió hektárról arathatnak repcemagot uniószerthe a gazdák a következő gazdasági évben is.

Magyarországon 658 ezer hektárról 2,8 tonna/hektár hozam mellett 1,87 millió tonna napraforgómagot takarítottak be a gazdák az idén (FM).

ÚJ ÁRINFORMÁCIÓK

A részletekért lapozzon a 16.,18. és 25. oldalakra.

Gabonapiaci jelentés

Búza

Az északi féltekén hamarosan befejeződik a 2018/2019. gazdasági évi termést adó őszi búza vetése. A búzatermelésben világelső Európai Unióban a franciaországi *Tallage* szakértői az őszi búza termőterületének mérsékelt növekedésére számítanak, 23,8 millió hektáron kerülhet a földbe a vetőmag. Magyarországon a Földművelésügyi Minisztérium (FM) tájékoztatása szerint előreláthatóan 966 ezer hektárt foglalhat el a növény az új idényben, amelynek 97 százalékán végeztek a gazdák a vetéssel 2017. november 6-ig. Az USA-ban az agrárminisztérium adatai szerint (*USDA*) az előírányzott terület 91 százalékán került a földbe az őszi búza-vetőmag 2017. november 5-ig. Ukrajnában az őszi búzát 6,8 millió hektáron, a tervezett terület 95 százalékán vetették el a gazdák november 2-ig. Eközben a világ vezető búzaexportőrénél, Oroszországban a termelők 16,7 millió hektáron (96 százalék) végeztek az őszi növények, köztük a búza vetésével.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a búzát 156 dollár (*USD*)/tonna szinten jegyezték a legközelebbi lejáratra vonatkozóan november első napjaiban. A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 160–165 euró/tonna tartományban ingadozott a termény fronthavi jegyzése ez alatt. Magyarországon átlagosan 45-47 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron kereskedtek az étkezési, 43-45 ezer forint/tonna áron a takarmánybúzával október második felében az AKI PÁIR adatai szerint.

Kukorica

Jól halad a kukorica betakarítása az északi féltekén. Az USA-ban a 33,8 millió hektárra előírányzott terület 70 százalékáról tárolták be a termést november 5-ig (*USDA*), ami jelentős lemaradást jelent a 2012–2016. évek átlagához képest (83 százalék). Oroszországban a 15,3 millió tonnára várt termésből 8,8 millió tonnát takarítottak be a gazdák a 3 millió hektár körüli termőterület 62 százalékáról november 2-ig (*APK-Inform*). Ukrajnában a 4,5 millió hektárra jelzett terület 63 százalékán végeztek a munkával, a szemtermés egyelőre 14 millió tonna a prognosztizált 27 millió tonnából. Az Európai Unióban a *Tallage* szakértői szerint 8,65 millió hektárról 6,8 tonna/hektár hozam mellett 59 millió tonna (–1 százalék) lehet az idei kibocsátás. Magyarországon az 1 millió hektár körüli termőterület 95 százalékáról 6,4 millió tonna kukoricát gyűjtöttek be a termelők november 6-ig az FM tájékoztatása szerint, az összes termés 6,6 millió tonna lehet. A hektáronkénti hozam eddig 6,6 tonna országos szinten.

A kukorica fronthavi jegyzése 137-138 dollár/tonna körül hullámzott a chicagói árutőzsdén október végén – november elején. Ezzel egy időben a párizsi árutőzsdén egészen 157 euró/tonnáig erősödött a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése. A Budapesti Értéktőzsdé (BÉT) árupiaci szekciójából 2017. október 31-én vezették ki a takarmánykukorica 2017. novemberi jegyzését 45 ezer forint/tonna szinten. A fizikai piacon átlagosan 43-44 ezer forint/tonna termelői áron forgott a termény az AKI PÁIR adatai szerint október utolsó hetében.

Agrárpolitikai Hírek

- A 2017. kárenyhítési évben bekövetkezett mezőgazdasági károk után a kárenyhítő juttatás iránti kérelem 2017. november 30-ig nyújtható be. Azon károsultak nyújthatják be a kérelmet, akiknek a kárbejelentését az agrárkár-megállapító szerv a kárenyhítési évben korábban már jóváhagyta. A károsult termelők 2017-ben is a megszokott módon, elektronikus úton tudják november elejétől benyújtani a kárenyhítő juttatás iránti kérelmüket a Magyar Államkincstár (Kincstár) erre szolgáló internetes felületén. A kérelmet a megadott határidőn belül többször is be lehet nyújtani, de a Kincstár és az agrárkár-megállapító szerv a 2017. november 30-i nap végéig utolsóként benyújtott kérelmet ellenőrzi. A kárenyhítő juttatás iránti kérelemtől legkésőbb 2018. március végéig születik döntés és eddig kapják meg a kárenyhítő juttatást az igazoltan károsult gazdák. A kárenyhítő juttatás iránti kérelemhez a Földművelésügyi

Minisztérium honlapján érhető el a 2012–2017. kárenyhítési években alkalmazandó referenciaárak és átlaghozam adatok. A kárenyhítő juttatás alapját a tárgyévi hozamérték és a referencia-hozamérték különbsége, azaz a hozamérték-csökkenés jelenti. A kárenyhítő juttatás összege legfeljebb a hozamérték-csökkenés 80 százalékáig terjedhet, amennyiben a károsult gazda rendelkezik megfelelő mezőgazdasági biztosítással. Biztosítás nélkül az egyébként járó kárenyhítő juttatásnak csak a fele nyújtható. A 2017. kárenyhítési évben a károsult termelők eddig 192 000 hektár területre közel 12 500 darab kárbejelentést tettek, közülük a legnagyobb területre jégesőkár (71 600 hektár), aszálykár (49 400 hektár), tavaszi fagykár (31 300 hektár) és téli fagykár (27 400 hektár). A Kárenyhítési Alapban 2018. év elején mintegy 27 milliárd forint áll majd rendelkezésre az idei évi károk kezelésére.

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

	2017. 43. hét	2017. 43. hét/2017. 42. hét (százalék)	2017. 43. hét/2016. 43. hét (százalék)
Étkezési búza	44 860	95	114
Takarmánybúza	44 401	101	121
Takarmánykukorica	43 555	101	111
Takarmányárpa	40 275	106	110

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2017. 11. 01.	2017. 11. 02.	2017. 11. 03.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	–	HUF/tonna	–	–	–
	Takarmánybúza	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2017. december	EUR/tonna	160	163	162
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2017. december	USD/tonna	154	157	156

Megjegyzés: A malmi búzát 2017. május 2., a takarmánybúzát 2016. szeptember 1-től nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

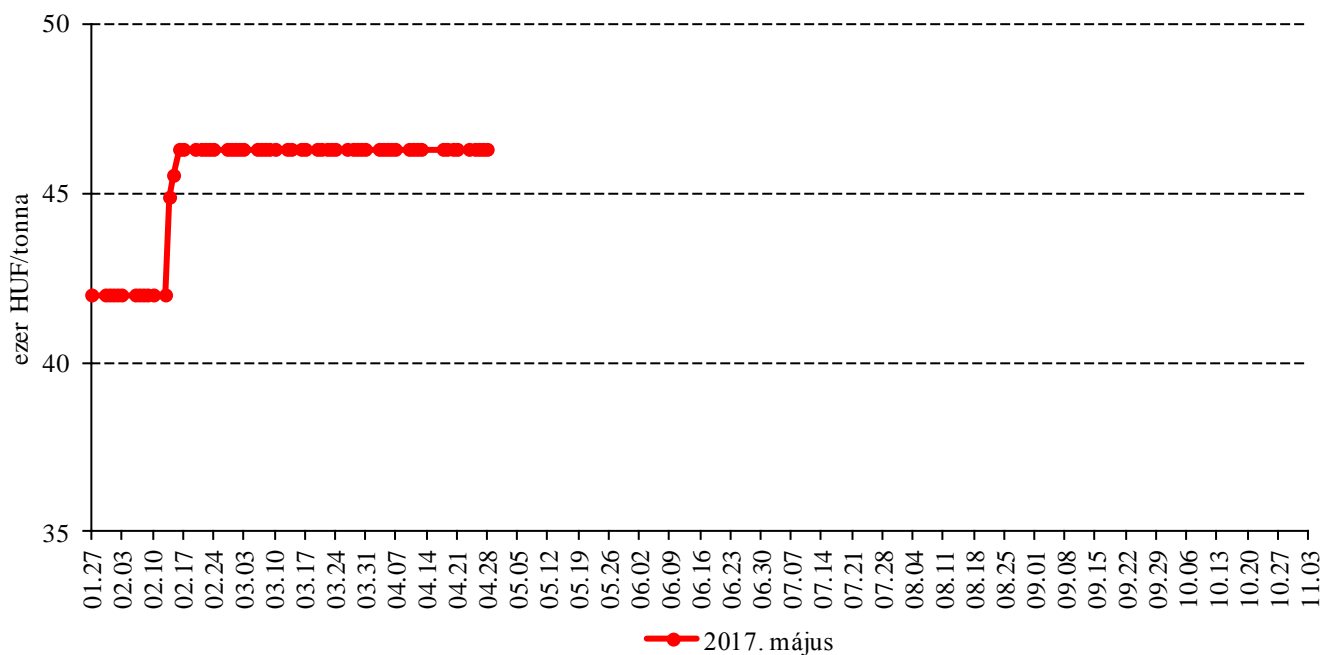
3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2017. 11. 01.	2017. 11. 02.	2017. 11. 03.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2017. november	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2017. november	EUR/tonna	150	152	157
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2017. december	USD/tonna	137	138	137

Megjegyzés: A takarmánykukoricát 2017. november 2-től nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

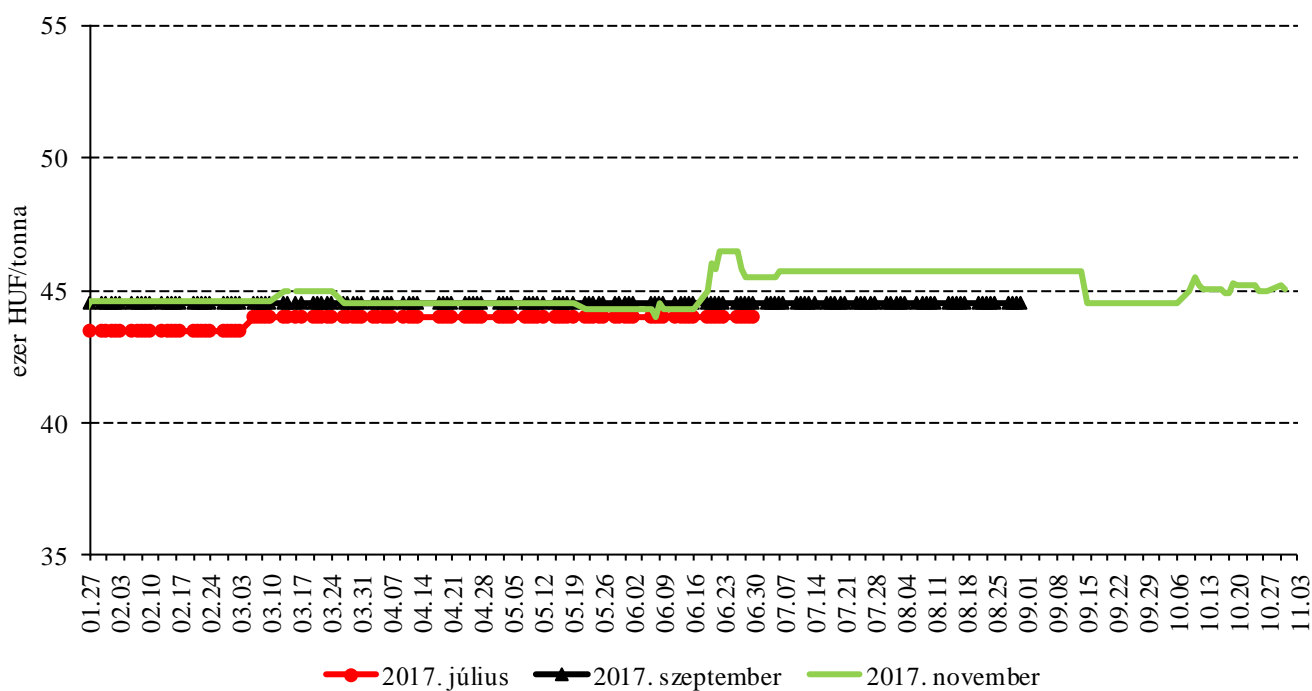
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza májusi határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2017)

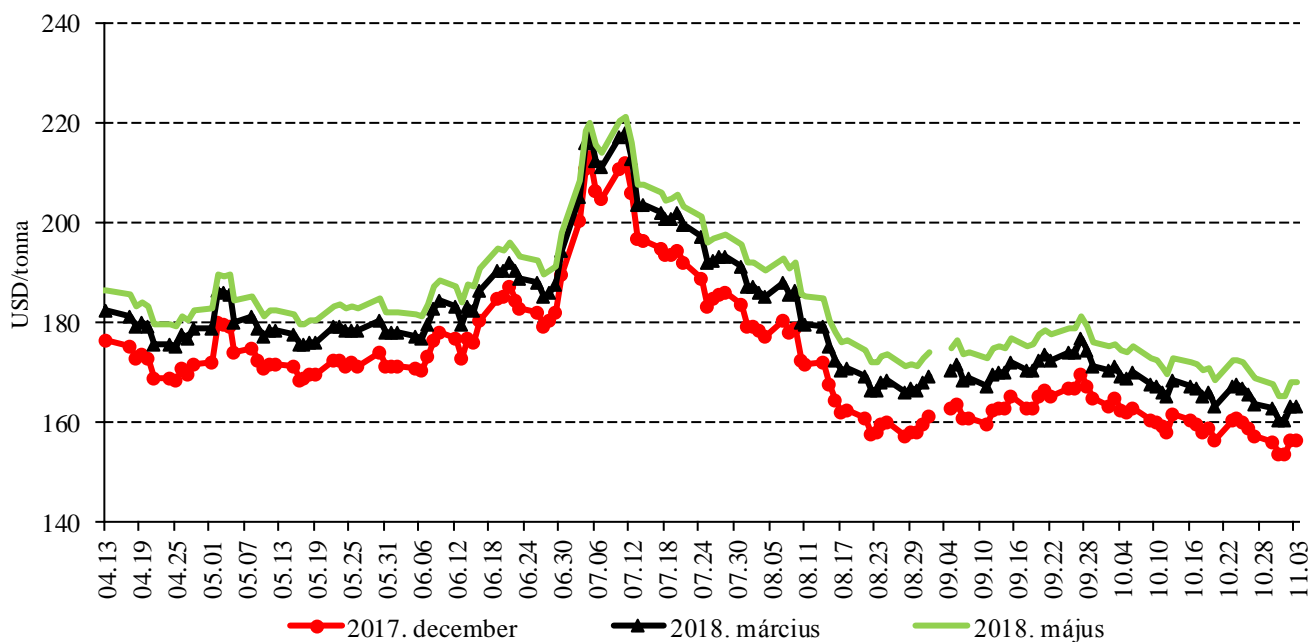
Megjegyzés: A malmi búzát 2017. május 2. óta nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2017)

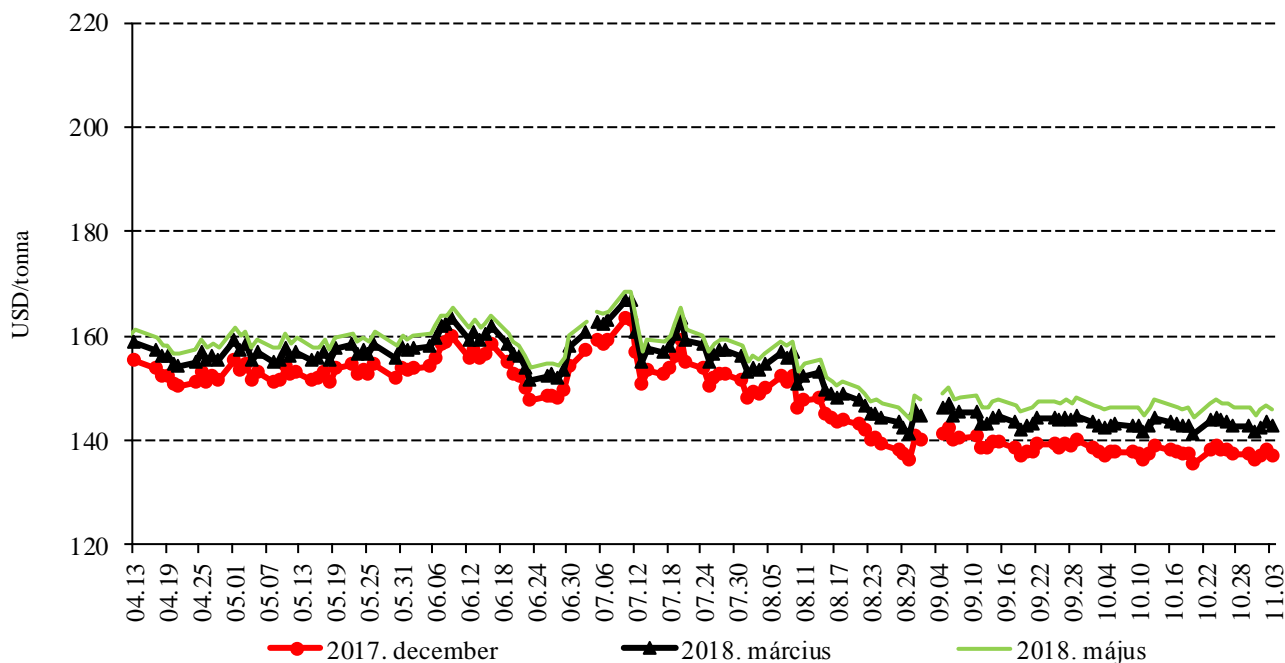
Megjegyzés: A takarmánykukoricát 2017. november 2. óta nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT

3. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

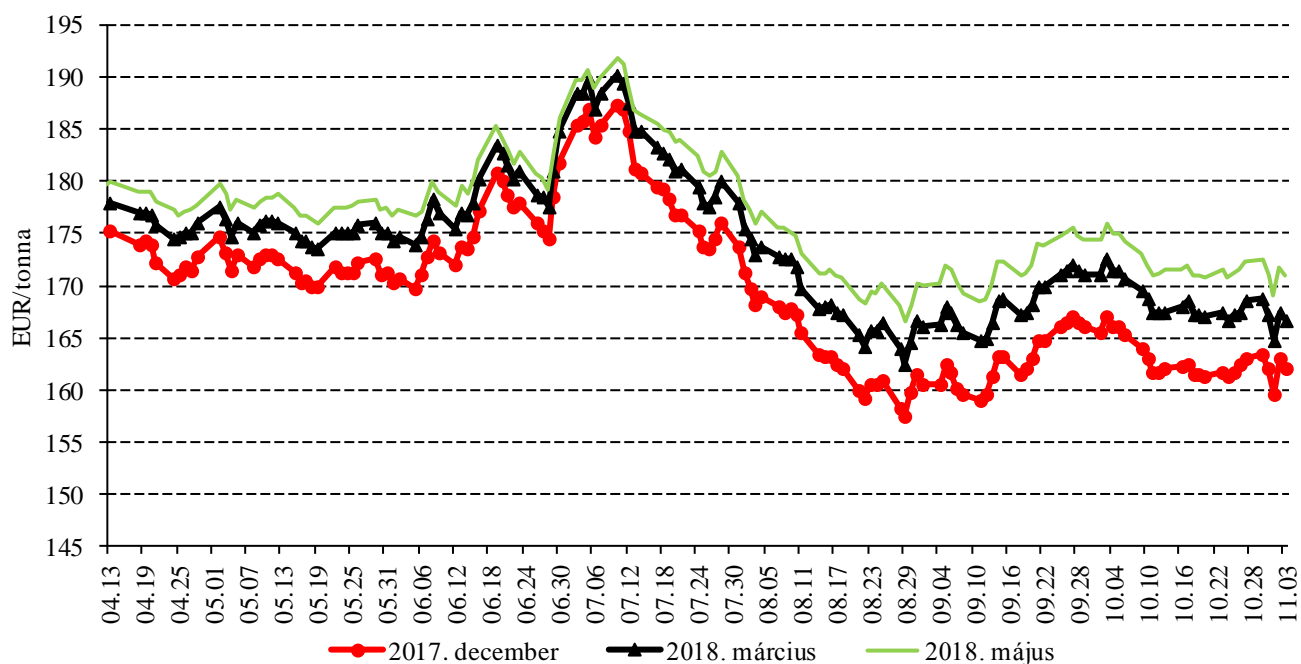
Forrás: CME Group

4. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

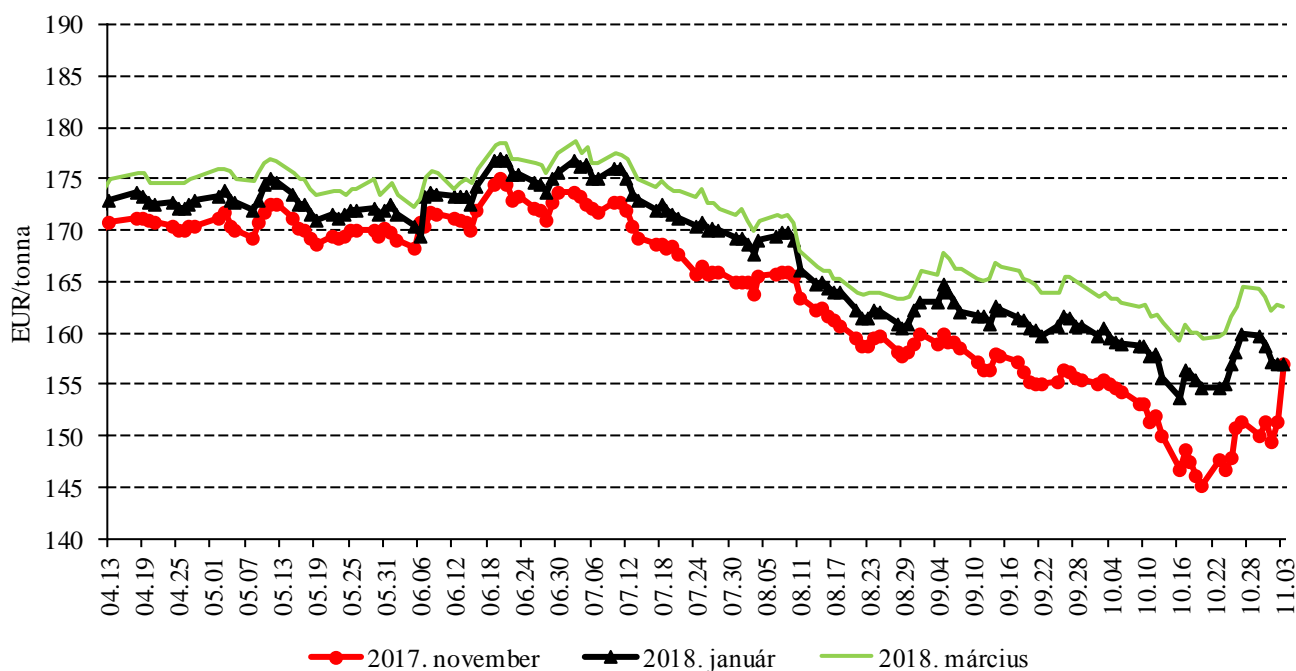
Forrás: CME Group

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2017)

Forrás: Euronext

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2017)

Forrás: Euronext

4. táblázat: **A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2017. november 3.)**

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2017. december	162	50 390	2017. december	156	41 763
2018. március	167	51 868	2018. március	163	43 608
2018. május	171	53 190	2018. május	168	44 885
2018. szeptember	173	53 889	2018. július	173	46 217
2018. december	176	54 823	2018. szeptember	179	47 748
2019. március	180	55 833	2018. december	186	49 692
KUKORICA					
2017. november	157	48 835	2017. december	137	36 609
2018. január	157	48 835	2018. március	143	38 059
2018. március	163	50 546	2018. május	146	38 964
2018. június	166	51 634	2018. július	149	39 763
2018. augusztus	169	52 412	2018. szeptember	151	40 414
2018. november	169	52 412	2018. december	155	41 360

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: **A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása**

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2017. 10. 27. (százalék)	2017. 11. 03. (százalék)
Búza	2017. december	156,38	16,2	19,2
Kukorica	2017. december	137,08	12,3	13,4
Szójabab	2017. november	358,99	11,0	10,6
Szójadara	2017. december	345,92	14,0	14,3

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: **A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2017. október 31.)**

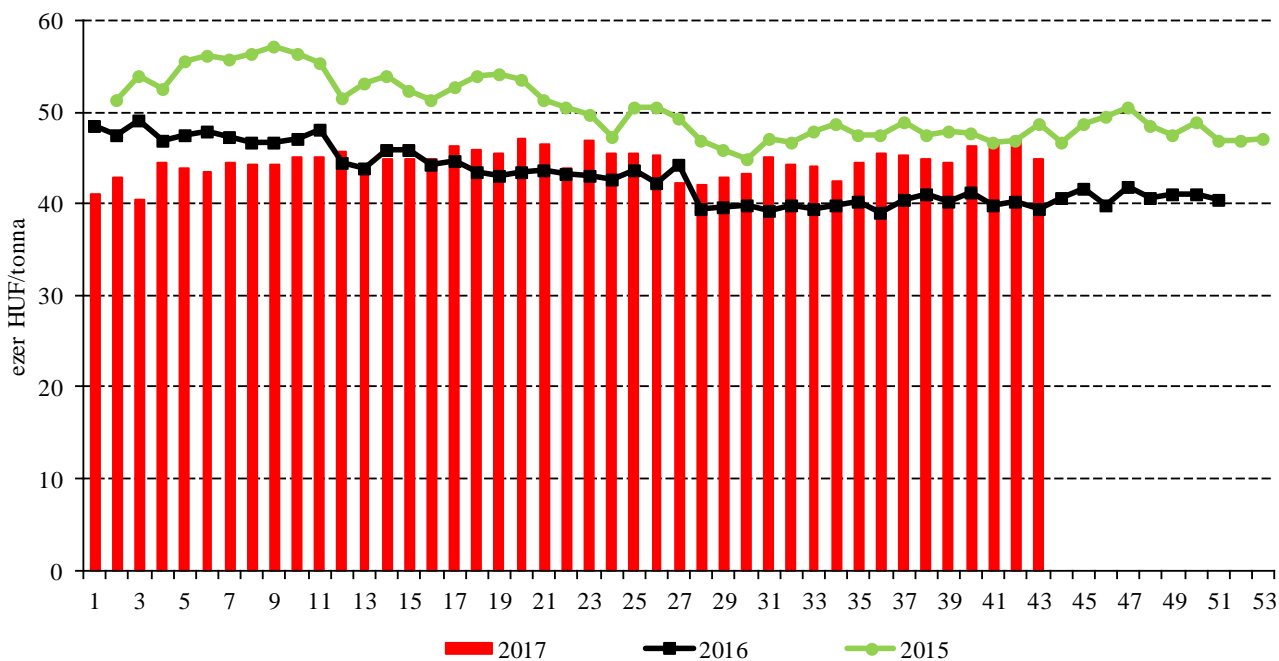
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	110 575	114 066	79 566	5 875	33 905	86 565	202 132	65 145	77 874	33 550	62 504
Kukorica	435 300	567 550	242 678	29 218	64 734	195 077	394 212	119 898	181 796	74 420	151 780
Szójabab	217 037	333 807	98 746	13 614	26 750	94 831	55 815	46 838	70 713	41 857	62 552
Szójadara	101 602	215 313	70 817	3 651	25 779	48 663	38 987	28 092	38 906	10 778	36 307

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

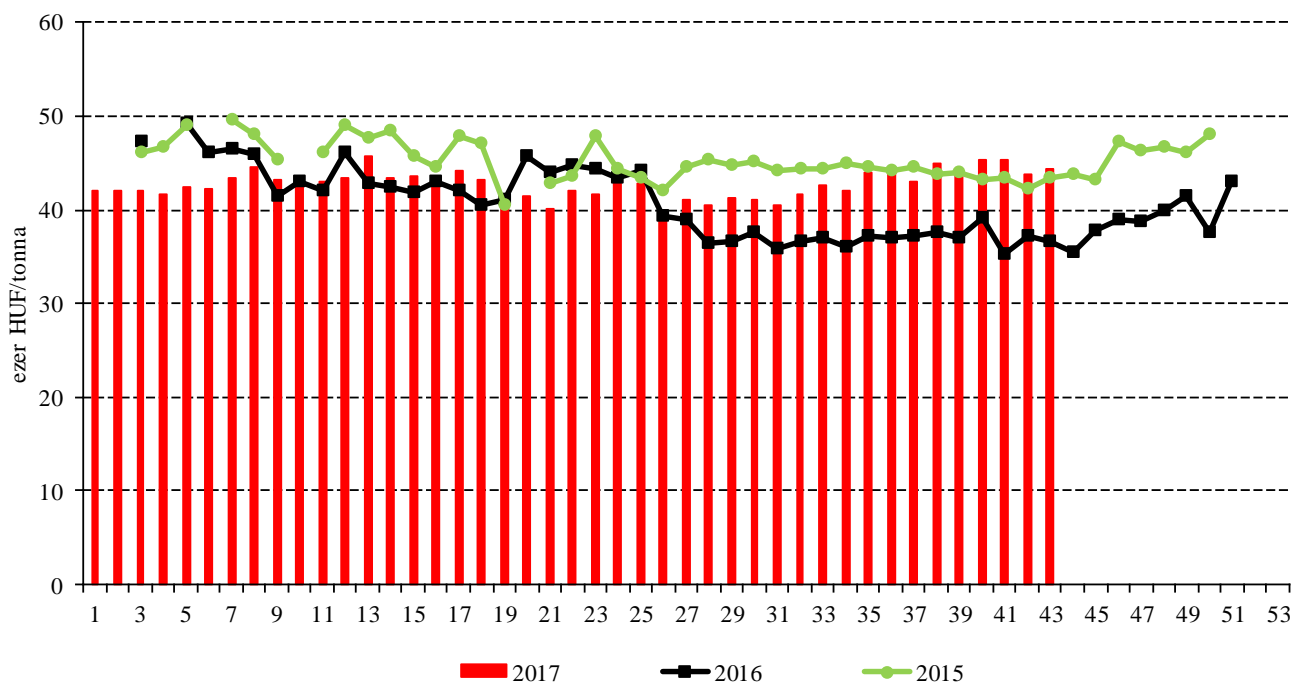
Termelői és kikötői árak

7. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2015–2017)

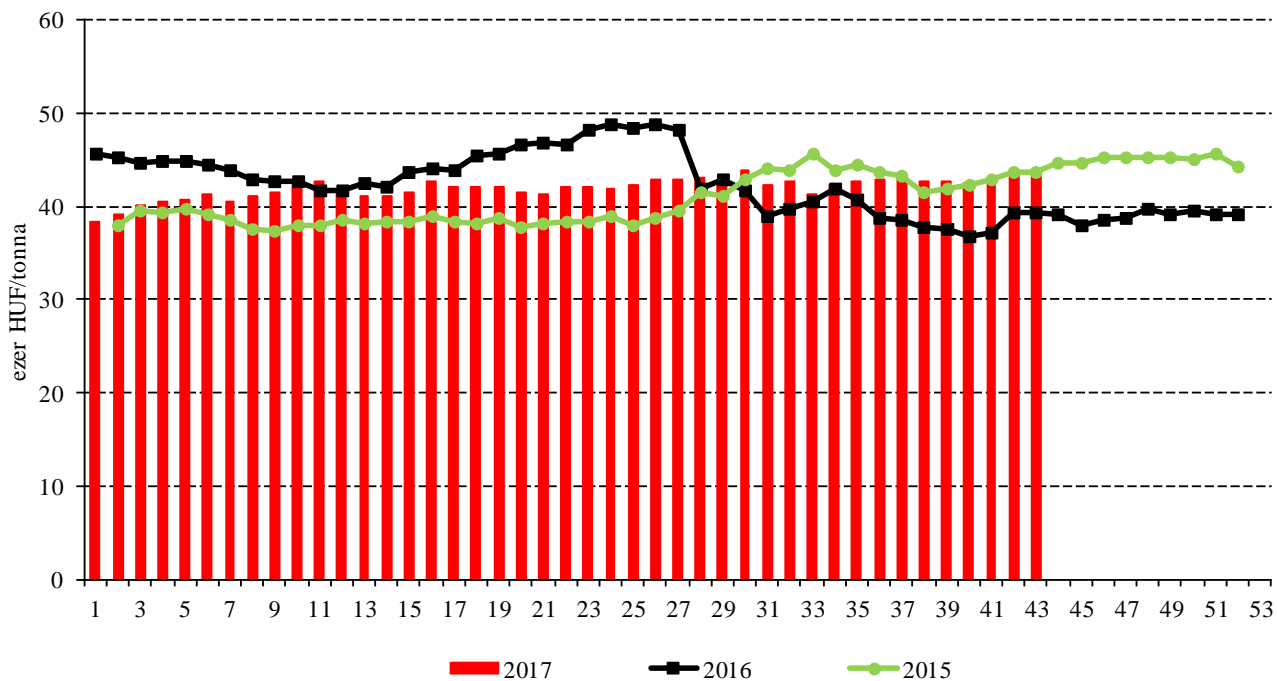
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2015–2017)

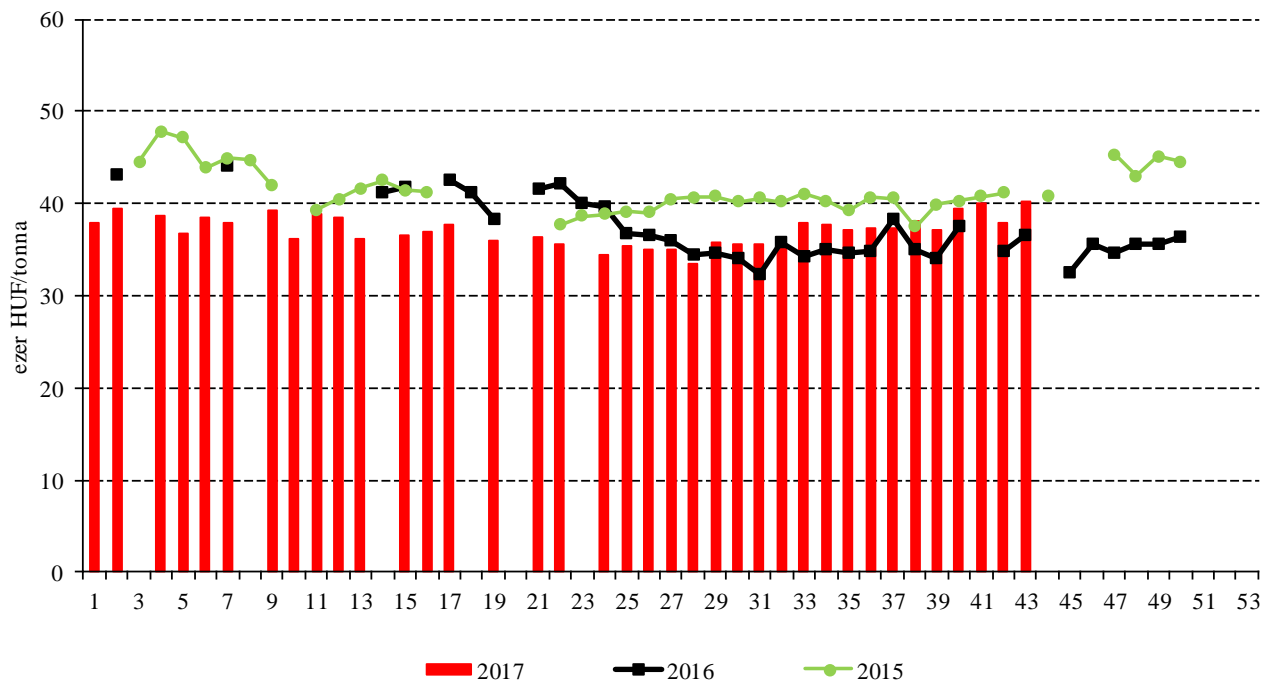
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2015–2017)

Forrás: AKI PÁIR

10. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2015–2017)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára

	Mértékegység	2017. 10. 15.	2017. 10. 21.	2017. 10. 28.	2017. 11. 04.	
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	233	229	232	237
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	193	190	191	193
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	189	188	188	188
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	183	182	181	179
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	162	177	n. a.	n. a.
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	157	155	156	159
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	168	166	163	n. a.
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	165	165	162	165
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	n. a.	185	185	187
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	157	187	195	194
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Hammersmith, Európai Bizottság

8. táblázat: A gabonafélék európai termelői ára

		2017. 40. hét	2017. 41. hét	2017. 42. hét	2017. 43. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	138	138	143	148
	Németország, DEPSILO Hamburg	167	164	164	164
	Franciaország, DELPORT Rouen	161	159	158	158
	Románia, DEPSILO Banat	137	133	141	134
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Németország, DEPSILO Hamburg	163	163	162	161
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	148	144	143	142
	Románia, DEPSILO Oltenia	127	122	142	n. a.
	Egyesült Királyság, FGATE	156	157	156	156
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Plevén	124	125	125	128
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	148	146	140	146
	Románia, DEPSILO Oltenia	130	108	118	132
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	125	125	130	130
	Németország, DEPSILO Hamburg	156	155	156	156
	Franciaország, DELPORT Rouen	156	152	153	154
	Románia, DEPSILO Muntenia	131	132	122	124
	Egyesült Királyság, FGATE	135	136	137	137

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár; n. a. – nincs adat.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: **A gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Kiszereelés	Mértékegység	2016. 43. hét	2017. 42. hét	2017. 43. hét	2017. 43. hét/ 2016. 43. hét	2017. 43. hét/ 2017. 42. hét	
						(százalék)	(százalék)	
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	575	1 259	1 028	179	82	
		HUF/kg	67	71	71	107	100	
	zsákos	tonna	1 904	2 026	1 794	94	89	
		HUF/kg	69	72	72	105	100	
	zacskós	tonna	720	746	648	90	87	
		HUF/kg	81	83	85	105	102	
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna	
		HUF/kg	
	zsákos	tonna	25	27	11	44	41	
		HUF/kg	77	84	87	113	103	
	zacskós	tonna	35	56	45	129	80	
		HUF/kg	91	89	90	99	101	
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	353	827	526	149	64	
		HUF/kg	66	67	68	103	101	
	zsákos	tonna	532	746	458	86	61	
		HUF/kg	67	69	69	103	100	
	Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	220	147	251	114	170
			HUF/kg	72	76	76	105	101
zsákos		tonna	51	115	67	130	58	
		HUF/kg	76	79	79	103	100	
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	62	47	42	67	88	
		HUF/kg	90	93	93	104	101	

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: **Az ipari keveréktakarmányok feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Mértékegység	2016. szeptember	2017. augusztus	2017. szeptember	2017. szeptember/ 2016. szeptember	2017. szeptember/ 2017. augusztus
					(százalék)	(százalék)
Brojlertáp	tonna	9 645	11 618	16 205	168	139
	HUF/tonna	89 716	86 272	90 448	101	105
Hízósertéstáp	tonna	8 409	13 173	11 096	132	84
	HUF/tonna	70 089	70 826	70 464	101	99

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2016. január–augusztus	2017. január–augusztus	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	1 315,92	1 916,92	145,7
	10039000 Árpa, nem vető	444,87	595,71	133,9
	10059000 Kukorica, nem vető	1 701,81	2 662,33	156,4
Import	10019900 Búza, nem vető	125,64	95,96	76,4
	10039000 Árpa, nem vető	27,88	17,80	63,8
	10059000 Kukorica, nem vető	14,37	26,79	186,4

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2016. július 1.– 2016. november 1.	2017. július 1.– 2017. október 31.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	8 829	6 606	74,8
	Árpa	1 543	1 675	108,6
	Kukorica	828	286	34,5
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	1 103	1 095	99,3
	Árpa	257	296	115,2
	Kukorica	2 799	4 808	171,8

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

		millió tonna					
		USDA		IGC		Tallage	
		2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}	2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}	2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}
BÚZA							
Termelés		754	751	754	748	726	725
Felhasználás		739	740	736	741	726	731
Export		182	182	176	174	178	174
Import		182	182	176	174	178	174
Zárókészlet		257	268	242	249	225	218
KUKORICA							
Termelés		1 079	1 034	1 079	1 029	1 040	988
Felhasználás		1 054	1 067	1 051	1 058	983	1 009
Export		138	149	138	148	144	143
Import		138	149	138	148	144	143
Zárókészlet		235	203	237	208	314	293

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

A *Tallage* piacelemző vállalat szerint az Európai Unióban a szójabab termőterületének 14,5 százalékos növekedése miatt (977 ezer hektárra) az egy évvel korábbinál 5 százalékkal több, 2,6 millió tonna lehet az idei termés a hektáronkénti hozam 8 százalékos romlása ellenére (2,69 tonna/hektár). A legnagyobb termelőnél, Olaszországban a termésátlag 12 százalékos gyengülését (3,8 tonna/hektárra) nem képes kompenzálni a terület bővülése (+8 százalék, 324 ezer hektárra), így a 2016. évinél 5 százalékkal kisebb, vagyis 1 millió tonna szójababtermésre van kilátás. Franciaországban az egy évvel korábbinál 14 százalékkal nagyobb területről (155 ezer hektár), 2,84 tonna/hektár átlagterméssel (+14,5 százalék) 442 ezer tonna szójababot (+30 százalék) takaríthatnak be a gazdák. Romániában a termőterület (+24 százalék) és a hozam növekedése (+2 százalék, 2,17 tonna/hektárra) a kibocsátás 26 százalékos bővülését eredményezheti, így 325 ezer tonna szójabab kerülhet le a földekről az idén. Magyarországon a Földművelésügyi Minisztérium (FM) tájékoztatása szerint a gazdák 65 ezer hektárról 2,5 tonna/hektár hozam mellett 161 ezer tonna szójababot takarítottak be. Az unió szójababtermelése a 2017/2018. gazdasági évi belpiaci feldolgozás (sajtolás) 18 százalékát fedezi, ezért további 14 millió tonna szójabab érkezik döntően Braziliából (6,3 millió tonna) és az USA-ból (3,9 millió tonna). Az állattenyésztés teljes igényének fedezése érdekében azonban az unión belül előállított 11,6 millió tonna szójadara mellé még 19,5 millió tonna behozatala szükséges. Szójadarárt jórészt Argentínából (49 százalék) és Braziliából (36 százalék) importál az EU.

A dél-amerikai gazdák visszafogott értékesítése pozitívan hathat az Észak-Amerikából származó szójabab versenyképességére a 2017/2018. évi szezon első felében. A brazilai szójabab 2018 februárjától, márciusától kerülhet az importőrök figyelmének középpontjába, a kínai szállítási útvonal tekintetében ugyanis a márciusi szállítmányokat az USA-ban feladottnál 7 dollárral, a májusiakat 13 dollárral és a júliusiakat 9 dollárral alacsonyabb áron kínálják. Az USA-ban a korábban vártnál gyengébb lehet a szójabab hozama az idén, aminek áremelő hatását erősítette

az észak-amerikai ország élénk szójababexportja. Ez az argentinai és az ukrainai piacon is éreztette hatását: előbbinél 6 dollárral 386 dollár/tonnára, utóbbinál 8 dollárral 385 dollár/tonnára nőtt a legközelebbi szállítmányok kikötői ára szeptember 21. és október 18. között. A chicagói árutőzsdén 360 dollár/tonna fölé emelkedett a termés legközelebbi lejáratra szóló jegyzése november 2-ig.

Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint a feldolgozók átlagosan 129 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli áron értékesítették a full-fat szóját október utolsó hetében. A belföldi újtermésű, 51–53 százalék együttes fehérje- és zsírtartalmú szójababot átlagosan 116 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron vásárolták a feldolgozók, kereskedők október utolsó hetében, miközben a minősítés nélküli átvétel esetén 112 ezer forintot fizettek tonnánként.

Repcemag

A *Tallage* szakértői először közöltek a repce idej vetésterületére vonatkozó információkat. A 2018/2019. gazdasági évi termést adó repceállomány vetőmagját már hetekkel ezelőtt elvetették a gazdák, sőt ahol időben végeztek a munkával, ott már igen fejlett a növényzet. A prognózis szerint a folyó, 2017/2018. évi szezonhoz hasonlóan 6,7 millió hektárról arathatnak repcemagot uniószerre a gazdák a következő gazdasági évben is. Franciaországban időben elvetették a vetőmagot, és az 1,54 millió hektárnyi területen (+7 százalék) a növényzet kelését a csapadék is segítette. Németországban a csapadékos idő nehezítette az őszi szántóföldi munkákat, és a repce vetése egészen októberig kitolódott. A jó árak ellenére a kiábrándító 2017. évi hozam (3,27 tonna/hektár; –26 százalék a kiemelkedő 2014/2015. évi szezonban elért 4,42 tonna/hektárhoz képest) sokak kedvét elvette a növény termesztésétől, mindössze 1,25 millió hektáron került a földbe a vetőmag (–5 százalék). A nyirkos időjárás Lengyelországban olyannyira akadályozta a vetést, hogy végül 810 ezer hektáron tudták a gazdák befejezni a munkát, szemben a 2017. évi 890 ezer hektárral. Az Egyesült Királyságban 5 százalékkal 580 ezer hektárra nőtt a növény termőterülete. Csehországban 410 ezer hektárt (+5 százalék), Szlovákiában 150

ezer hektárt (+7 százalék) foglalhat el a növény a következő hónapokban. Magyarországon 293 ezer hektáron (FM) vetettek a termelők repcemagot az idén. Romániában 3 százalékkal 630 ezer hektárra, Bulgáriában 27 százalékkal 190 ezer hektárra nőtt a növény vetésterülete az idén. A skandináv és balti tagországokban – a kalászosokhoz hasonlóan – a rendkívül csapadékos őszi idő miatt sokan dönthetnek a repce tavaszi vetése mellett, így csökkentve a termesztés kockázatát és növelve az eredményességét.

A fizikai piacon a *Neussba* szállított repcemag ára az egy hónappal korábbihoz képest 3 euróval 370 euró/tonnára esett október 20-ig. A *Rostockba* érkező szállítmányokra 364 euró/tonnáért (–1 euró) kötöttek szerződést ugyanekkor, miközben Hamburgba 364 euró/tonna importáron (C&F, +4 euró) érkezett repcemag október közepén. A franciaországi *Rouen*-ban ekkor 366 euró/tonna volt a termés ára (–3 euró), míg *Moselle*-ből változatlanul 366 euró/tonna áron (*FOB*) hajózták ki a terményt. Magyarországon 113 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott a repcemag október utolsó hetében. A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) november elején is folytatódott az október utolsó napjaiban tapasztalt áremelkedés, jóllehet határidőváltás miatt néhány euróval már magasabb szinten. A termés fronthavi jegyzése (2017. október 31. óta a 2018. februári lejárati

a legközelebbi) 380 euró/tonnáig erősödött november első napjaiban.

Napraforgómag

Az Európai Unióban a tavalyinál 3 százalékkal nagyobb területről, 4,2 millió hektárról 2,1 tonna/hektár hozammal (+3 százalék) 9 millió tonna mag (+7 százalék) került a tárolókba az idén (*Tallage*). A legnagyobb volument, 2,1 millió tonnát (+10 százalék) Romániában takarították be a termelők, köszönhetően a hozam (2 tonna/hektár) és a terület (1,1 millió hektár) együttes növekedésének. Ettől épphogy elmaradt Bulgária 2 millió tonnás kibocsátása (+14 százalék), ahol szintén javult a hozam és bővült a terület. Ezzel Magyarország a képzeletbeli dobogó harmadik fokára csúszott az egy évvel korábbi rekordot közelítő eredmény ellenére, hazánkban ugyanis 658 ezer hektárról 2,8 tonna/hektár hozam mellett 1,87 millió tonna termést takarítottak be a gazdák az idén (FM). Franciaországban az egy évvel korábbihoz képest 21 százalékkal 1,4 millió tonnára nőtt a betakarított mennyiség a hozam és a terület növekedése miatt.

Magyarországon a fizikai piacon átlagosan 96 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát a napraforgómag október utolsó hetében az AKI PÁIR adatai szerint.

14. táblázat: Az olajmagok termelői ára Magyarországon

		HUF/tonna		
	Minősítés	2017. 43. hét	2017. 43. hét/2017. 42. hét (százalék)	2017. 43. hét/2016. 43. hét (százalék)
Napraforgómag	–	95 716	99	97
Repcemag	–	113 030	101	97
Szójabab	<51% ProFat	n. a.
	51–53% ProFat	115 931	105	n. a.
	>=53% ProFat	n. a.
	Minősítés nélküli	111 897	101	n. a.

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: n. a. – nincs adat. A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

15. táblázat: Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

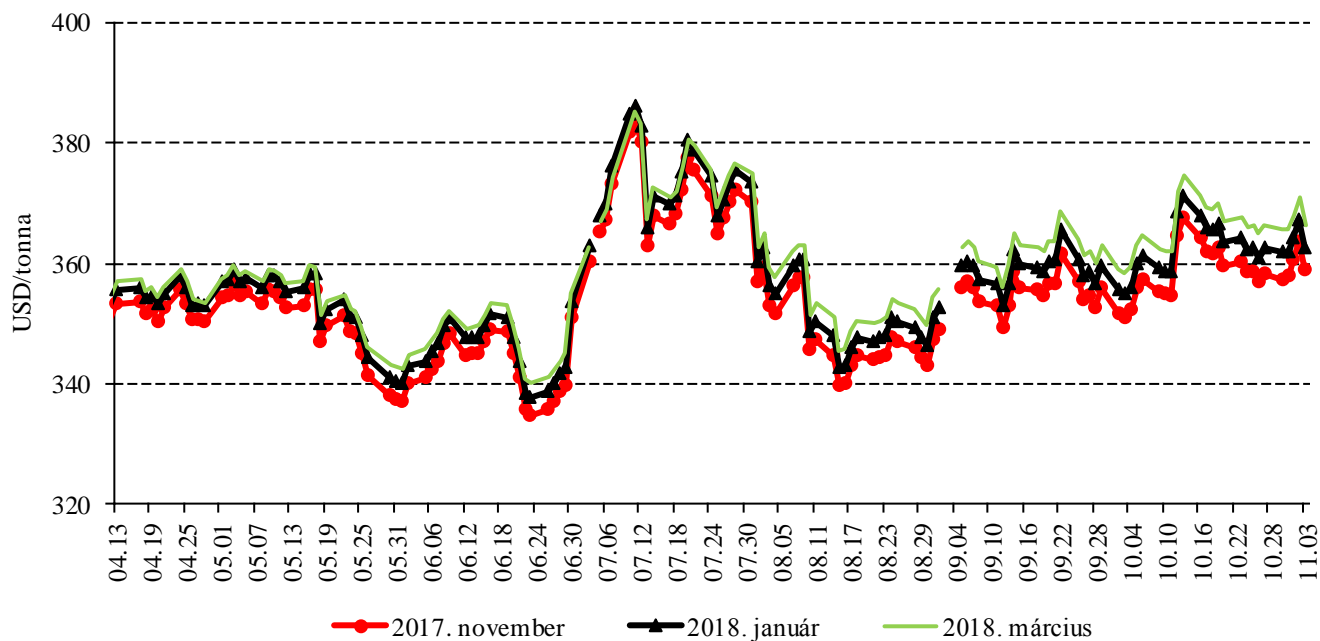
		Szállítási határidő	Mértékegység	2017. 11. 01.	2017. 11. 02.	2017. 11. 03.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	–	HUF/tonna	–	–	–
	Repcemag	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2018. február	EUR/tonna	379	379	380
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2017. november	USD/tonna	360	363	359

Megjegyzés: A napraforgómagot 2017. október 2., a repcemagot 2017. szeptember 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

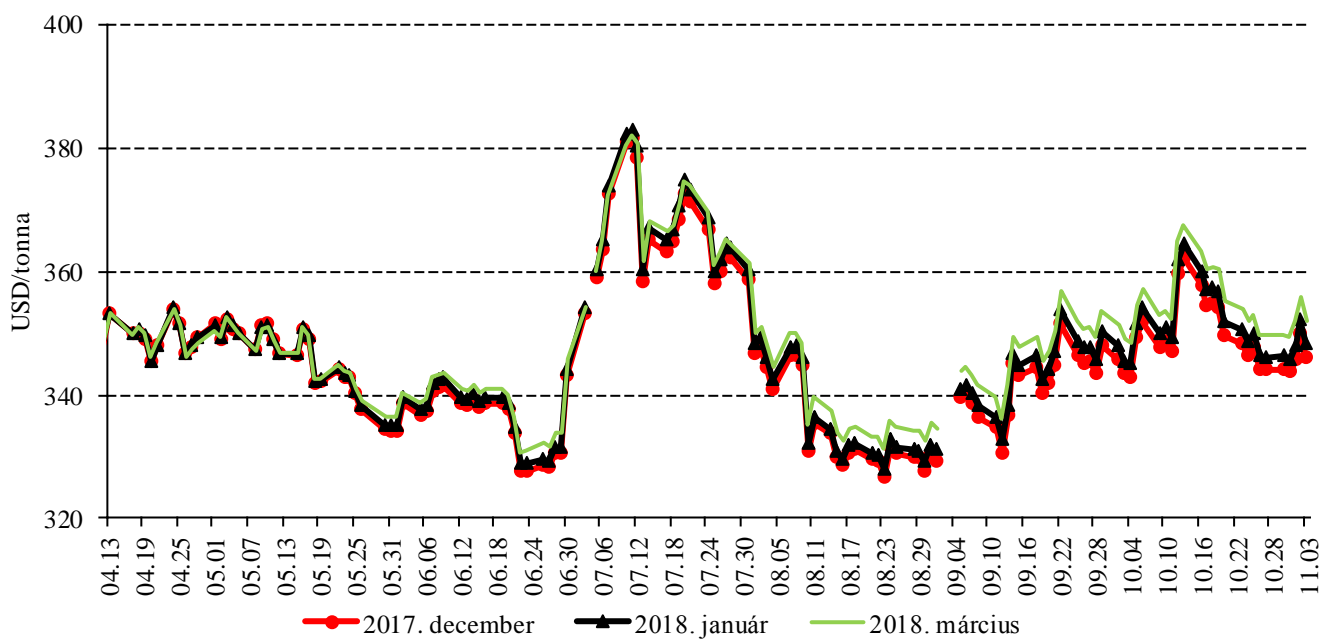
Az olajmagok és származékaik jegyzése

11. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

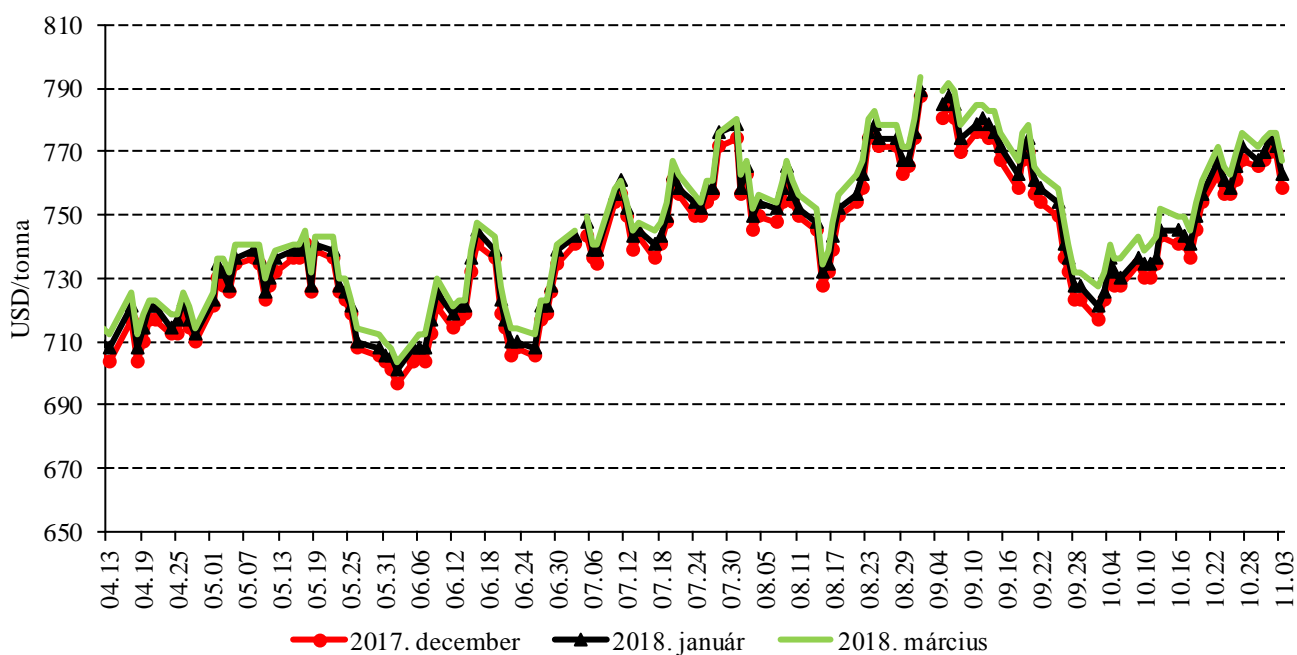
Forrás: CME Group

12. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

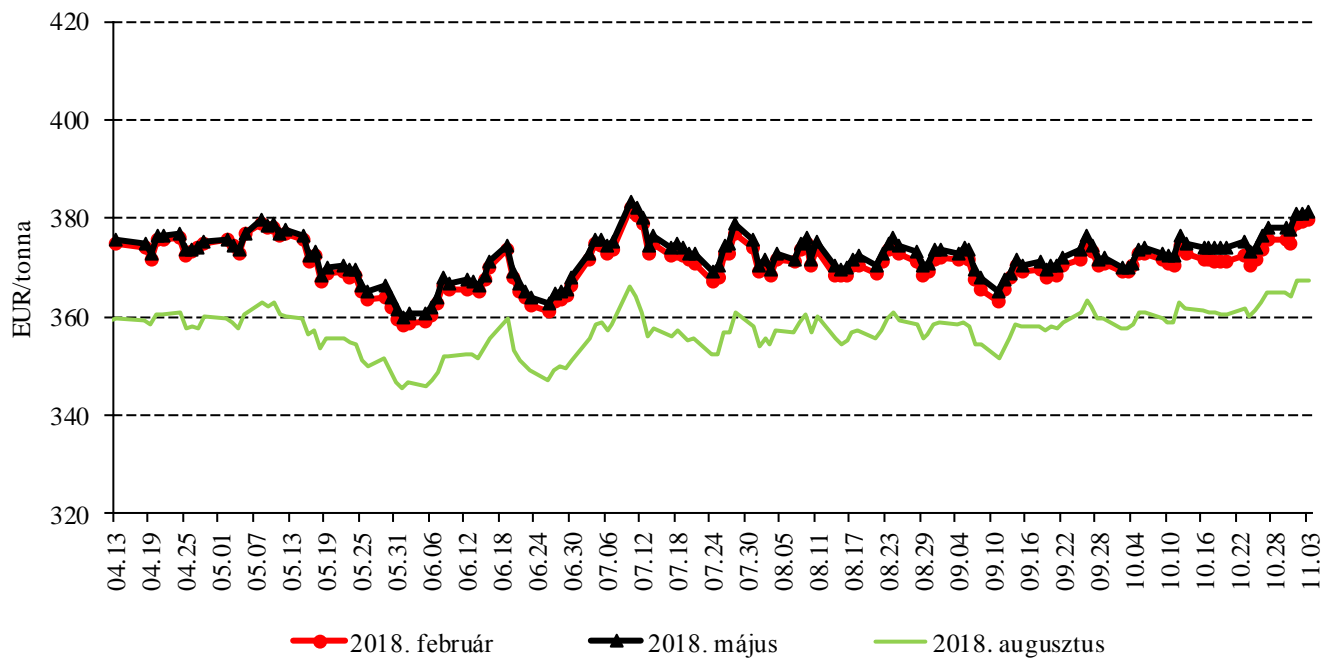
Forrás: CME Group

13. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

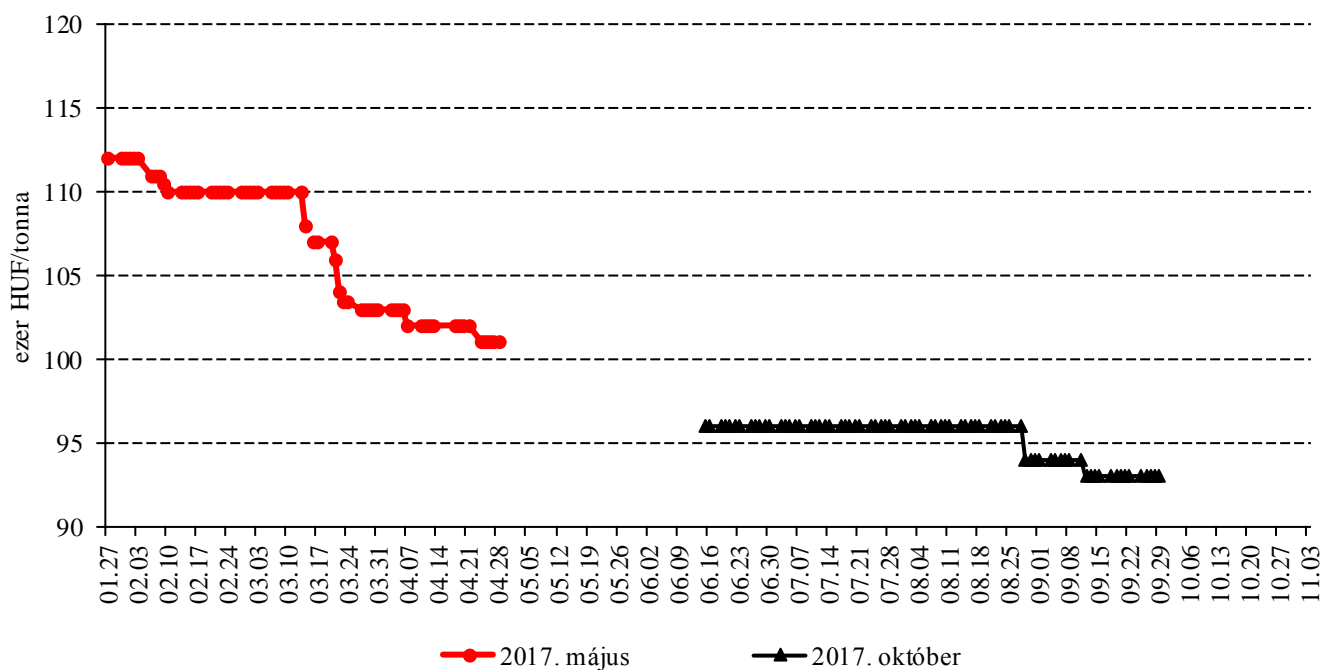
Forrás: CME Group

14. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2017)

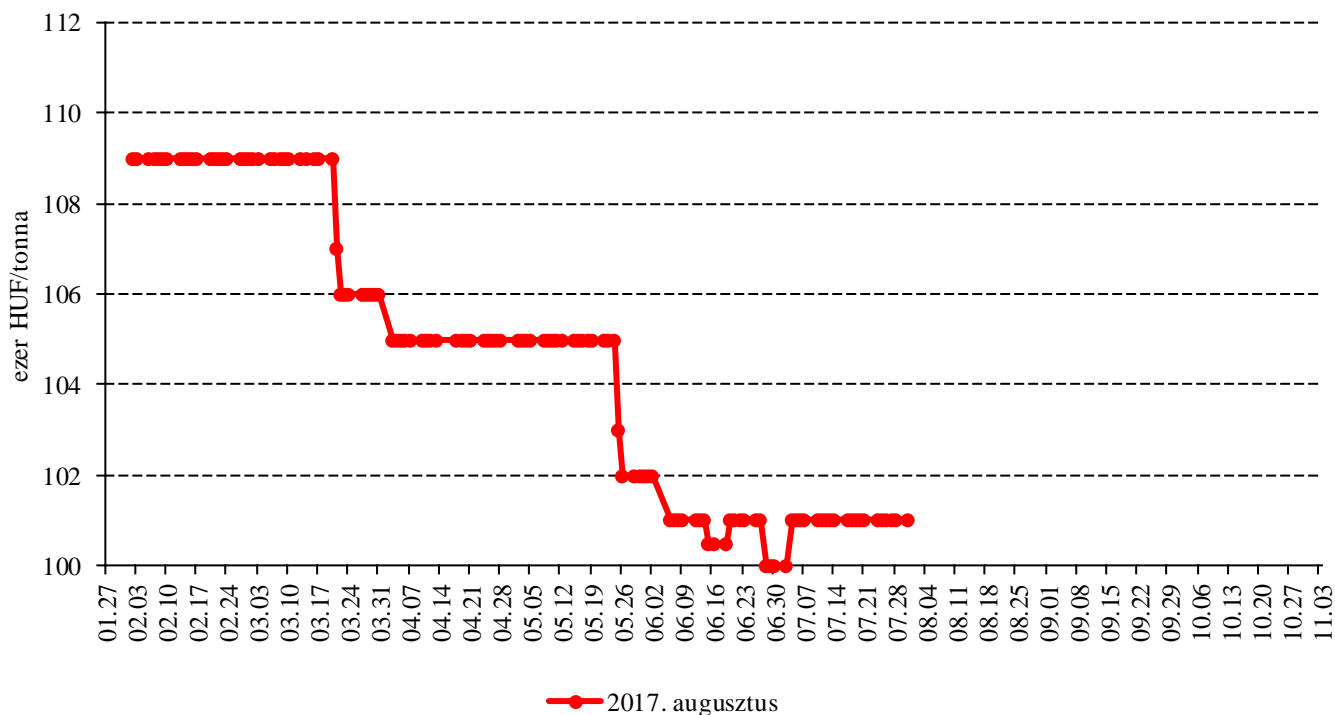
Forrás: Euronext

15. ábra: A napraforgómag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2017)

Megjegyzés: A napraforgómagot 2017. október 2. óta nem jegyzik a BÉT-en.
 Forrás: BÉT

16. ábra: A repcemag jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2017)

Megjegyzés: A repcemagot 2017. szeptember 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.
 Forrás: BÉT

16. táblázat: Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2017. november 3.)

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2018. február	380	118 121
	2018. május	381	118 588
	2018. augusztus	368	114 311
	2018. november	372	115 555
	2019. február	372	115 555
	2019. május	377	117 266
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2017. november	359	95 872
	2018. január	363	96 812
	2018. március	366	97 853
	2018. május	370	98 737
	2018. július	373	99 541
	2018. augusztus	373	99 640
SZÓJADARA	2017. december	346	92 381
	2018. január	348	92 998
	2018. március	352	94 029
	2018. május	355	94 764
	2018. július	358	95 530
	2018. augusztus	358	95 648

Forrás: Euronext, CME Group

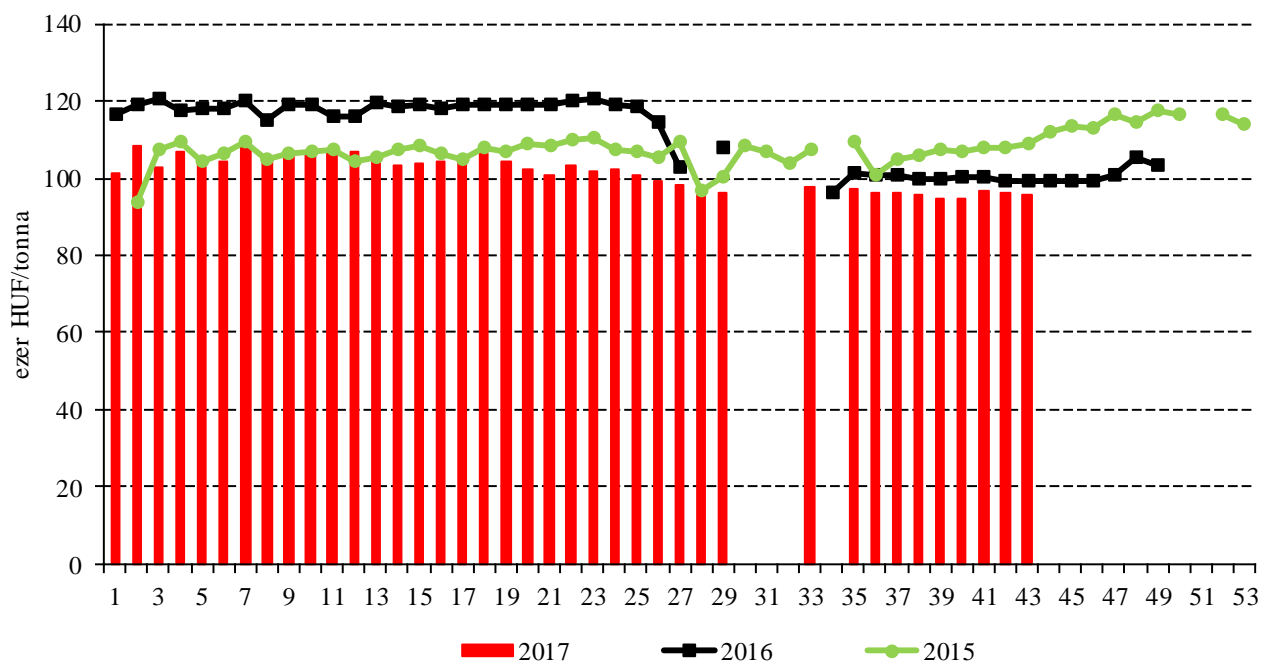
17. táblázat: A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2017. október 31.)

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	678	210 987
Napraforgóolaj (finomított)		848	263 973
Szójaolaj (nyers)		748	232 786
Szójaolaj (finomított)		813	251 659
Napraforgódara	Ausztria	n. a.	n. a.
Repcedara		n. a.	n. a.

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

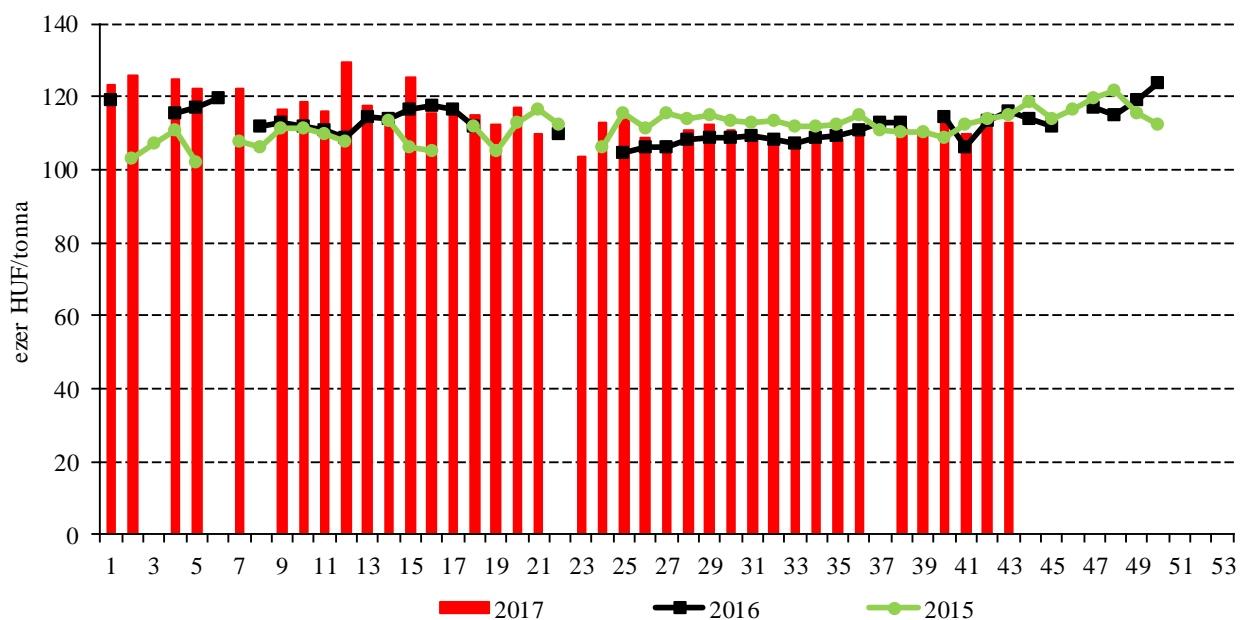
Termelői és kikötői árak

17. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2015–2017)

Forrás: AKI PÁIR

18. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2015–2017)

Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

		USD/tonna			
		2017. 10. 15.	2017. 10. 21.	2017. 10. 28.	2017. 11. 04.
SZÓJA	USA FOB NOLA	386	386	373	381
	Brazília FOB	392	381	379	382
	BAB EU CIF, USA-ból	396	n. a.	n. a.	n. a.
	EU CIF Brazíliából	415	n. a.	n. a.	n. a.
	Fekete-tenger FOB	384	382	382	382
	DARA EU CIF Rotterdam	355	n. a.	n. a.	n. a.
OLAJ EU FOB	883	893	894	892	
REPCE	MAG Franciaország FOB Moselle	n. a.	366	n. a.	n. a.
	EU, 00 CIF Hamburg	429	n. a.	n. a.	n. a.
	DARA EU FOB Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	OLAJ EU FOB Rotterdam	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
NAPRAFORGÓ	MAG EU CIF Amszterdam	390	n. a.	n. a.	n. a.
	DARA Ukrajna DAF	170	n. a.	n. a.	n. a.
	Ukrajna FOB	163	163	163	163
	OLAJ EU FOB Rotterdam	783	n. a.	n. a.	n. a.
	Fekete-tenger FOB	765	n. a.	n. a.	n. a.
NYERS PÁLMAOLAJ	EU CIF	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), DAF – Delivered at Frontier (határra szállítva); n. a. – nincs adat.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Tallage

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: A növényolajok és származékaik feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2016. 43. hét	2017. 42. hét	2017. 43. hét	2017. 43. hét/ 2016. 43. hét (százalék)	2017. 43. hét/ 2017. 42. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	145	2 393	174	120	7
	HUF/tonna	243 922	225 915	206 211	85	91
Napraforgódara	tonna	5 172	4 422	4 290	83	97
	HUF/tonna	52 332	52 593	51 500	98	98
Nyers repceolaj	tonna	–	–	...
	HUF/tonna	–	–	...
Repcedara	tonna	1 580
	HUF/tonna	63 429

... =Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: A full-fat szója, a szójadara és a szójaolaj feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2017. 42. hét	2017. 43. hét
Full-fat szója	tonna	302	172
	HUF/tonna	131 718	128 568
Szójadara	tonna
	HUF/tonna
Szójaolaj	tonna	...	–
	HUF/tonna	...	–

... =Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: Full-fat szója: 33% fehérje, 12% olaj, max. 12% víz. Szójadara: Low-Pro, Mid-Pro, High-Pro összesítve. Az ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

21. táblázat: Az importból származó szójadara és a szójaolaj behozatali ára Magyarországon

Mértékegység	2017. október	
	Szállítás ideje: 2017. október–2017. december	
Szójadara (GM) ^{a)}	tonna	4 545
	HUF/tonna	95 758
Szójadara (GM-mentes)	tonna	...
	HUF/tonna	...

... =Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

^{a)} Származási ország: Brazília/nem jelölt; paritás: FCA Koper.

Forrás: AKI PÁIR

22. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

ezer tonna

		2016. január–augusztus	2017. január–augusztus	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	358,38	493,50	137,7
	1206 Napraforgómag	241,87	198,01	81,9
	2304 Szójadara	66,91	94,01	140,5
Import	1205 Repcemag	81,16	65,00	80,1
	1206 Napraforgómag	31,79	46,98	147,8
	2304 Szójadara	313,41	317,79	101,4

Forrás: KSH

23. táblázat: **A világ olajmagnyerle**

millió tonna

	USDA		Oil World		Tallage	
	2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}	2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}	2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}
SZÓJABAB						
Termelés	351	348	348	347	350	344
Felhasználás	288	301	331	345	333	350
Export	147	151	148	149	149	153
Import	144	149	146	148	149	153
Zárókészlet	95	96	96	98	99	94
REPCEMAG						
Termelés	70	72	64	64	69	69
Felhasználás	72	73	63	64	69	69
Export	16	16	17	15	17	15
Import	16	16	17	14	17	15
Zárókészlet	6	5	7	7	5	5
NAPRAFORGÓMAG						
Termelés	48	46	50	48	48	48
Felhasználás	47	47	49	48	48	48
Export	2	2	3	3	3	2
Import	2	2	3	3	3	2
Zárókészlet	3	2	4	4	4	4

^{a)} Előzetes adat.

^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

Bioüzemanyag melléklet

Az *F.O. Licht* elemzői az Európai Unió 2017. évi etanoltermelését (üzemanyag és egyéb célú) az egy évvel korábnál 6 százalékkal nagyobbra jelezték 2017 októberében, 7,34 millió m³ előállítását valószínűsítették. A felhasználás 2 százalékkal bővíthet, elérheti a 7,79 millió m³-t. Várhatóan 6 százalékkal 570 ezer m³-re csökken az unió etanolbehozatala ebben az évben, amelyből 2017 augusztusáig 369 ezer m³ (min. 80 százalék alkoholtartalom) érkezett a harmadik országokból. Az unió etanolkivitele 210 ezer m³ lehet az idén, 2017. január–augusztus között 145,6 ezer m³-t exportáltak a tagországok. A kiszállítások 29 százaléka Svájcba (42,5 ezer m³), 10,7 százaléka az Egyesült Államokba (15,6 ezer m³) és 8,6 százaléka Törökországba (12,5 ezer m³) irányult.

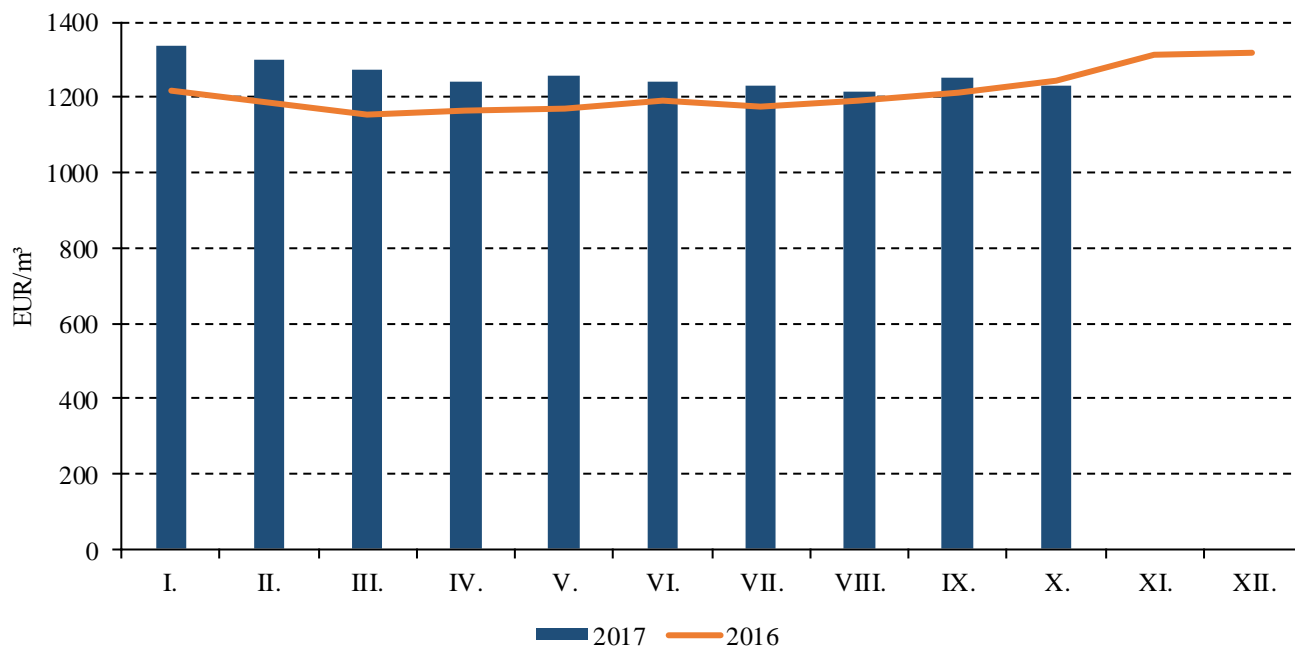
Az egy évvel korábnál 2 százalékkal alacsonyabb áron érkezett az etanol a nyugat-európai kikötőkbe az

unióon kívüli országokból 2017 októberében: köbméterenként 461,5 euróért vették át az importőrök a terméket. Ez az árszint az egy hónappal korábbit 13 százalékkal múlta alul (*F.O. Licht*).

Az *F.O. Licht* szakértői szerint az USA etanoltermelése a 2016. évihez képest 2 százalékkal 60,75 millió m³-re növekedhet 2017-ben. Az elemzők az Egyesült Államok etanolexportjának 10 százalékos növekedését vetítik előre (5,6 millió m³) ugyanekkor, miközben a felhasználás 300 ezer m³-rel 56,05 millió m³-re csökkenhet.

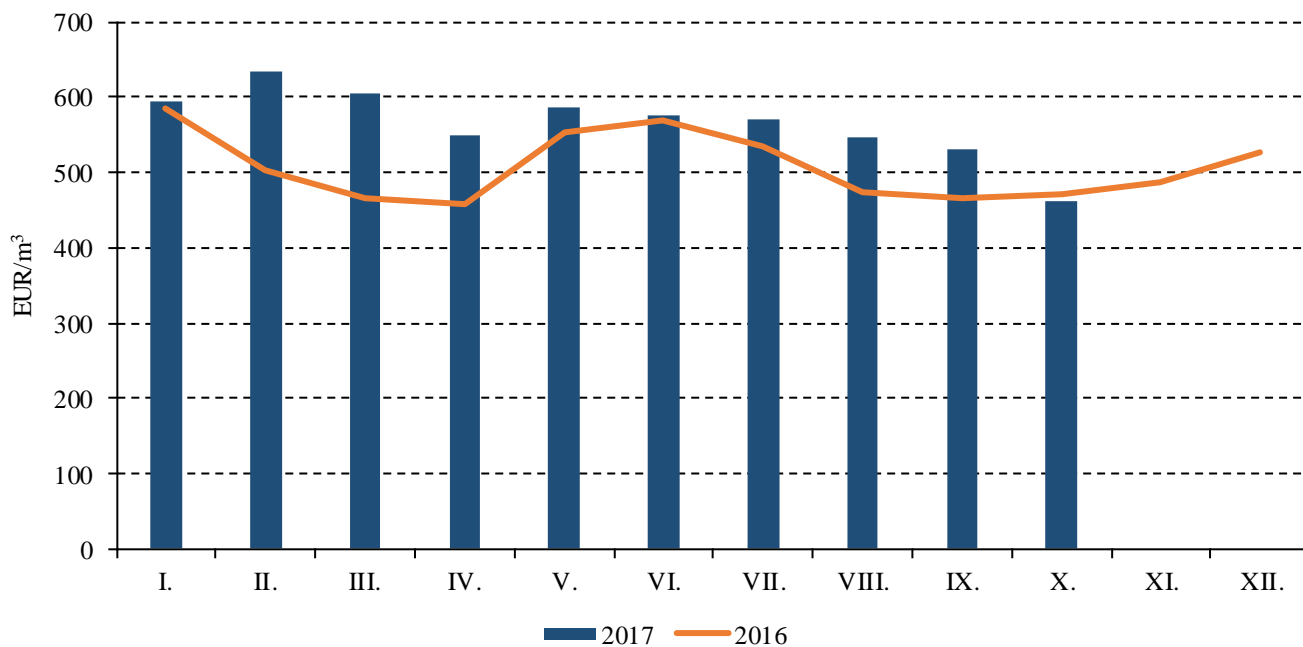
Brazília etanoltermelését 26,35 millió m³-re, felhasználását 26,15 millió m³-re prognosztizálják az *F.O. Licht* elemzői. A termék behozatala 1 százalékkal növekedhet (1,43 millió m³), míg a kivitel 14 százalékkal csökkenhet (1,25 millió m³).

19. ábra: A repceolaj-metil-észter ára Németországban (2016–2017)

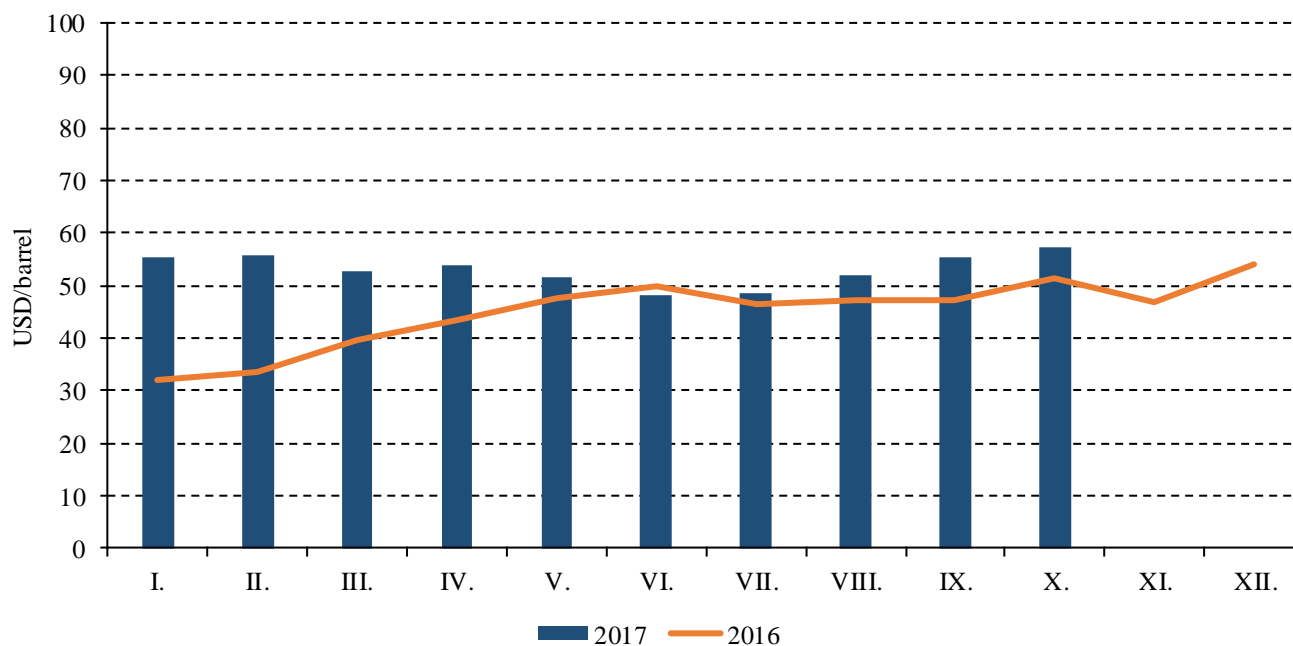
Megjegyzés: -10–12 °C, EN14214
 Forrás: F.O. Licht

20. ábra: A bioetanol ára a nyugat-európai kikötőkben (2016–2017)

Megjegyzés: 92–96% alkoholtartalom, FOB ARA T2
 Forrás: F.O. Licht

21. ábra: Az IPE Brent ásványolaj legközelebbi határidőre szóló jegyzésének havi átlaga a londoni árutőzsdén (2016–2017)

Forrás: HGCA, ICE

24. táblázat: Néhány nagy termelő ország etanolmérlege

	Európai Unió		USA		Brazília	
	2016 ^{a)}	2017 ^{b)}	2016 ^{a)}	2017 ^{b)}	2016/2017 ^{a)} (április/március)	2017/2018 ^{b)} (április/március)
Termelés	6 928	7 340	59 532	60 750	27 071	26 350
ebből: üzemanyag célú	4 746	5 151	58 032	59 200	25 123	24 650
nem üzemanyag célú	2 182	2 189	1 500	1 550	1 948	1 700
Felhasználás	7 618	7 789	55 450	56 050	26 705	26 150
ebből: üzemanyag célú	5 168	5 289	53 750	54 300	25 050	24 500
nem üzemanyag célú	2 450	2 500	1 700	1 750	1 655	1 650
Export	190	210	5 189	5 660	1 475	1 425
Import	603	570	841	1 100	1 410	1 250
Zárókészlet	2 125	2 036	3 105	3 245	1 900	1 925

^{a)} Előzetes adat.^{b)} Előrejelzés.

Forrás: F.O. Licht

